

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Ondřeje Mrákoty a soudkyň Michaely Bejčkové a Sylvie Šiškeové v právní věci žalobce: **JUDr. P. P., Ph.D.**, proti žalovanému: **Krajský soud v Ostravě**, sídlem Havlíčkovo nábřeží 34, Ostrava, na ochranu proti nečinnosti žalovaného v řízení vedeném pod sp. zn. Si 424/2019, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 8. 2020, čj. 22 A 84/2019-40,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 8. 2020, čj. 22 A 84/2019-40, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce požádal dne 2. 4. 2019 žalovaného podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, o zaslání rozhodnutí, která byla vydána soudcem JUDr. Walderem v řízeních, v nichž vystupoval JUDr. Petr Hampel, Ph.D., advokát, jako zástupce alespoň jednoho z účastníků. Žalovaný mu dne 16. 4. 2019 zaslal seznam řízení vedených u zmiňovaného soudu v oddělení 42 Cm. Žalobce reagoval výtkou, že seznam není úplný, jelikož v něm chybí např. rozsudek čj. 15 Cm 126/2016-386, a požádal o doplnění seznamu. Žalovaný zaslal dne 30. 4. 2019 žalobci opětovně seznam řízení, k němuž pouze doplnil věc sp. zn. 15 Cm 126/2016. Žalobce podal na postup žalovaného stížnost podle § 16a odst. 1 písm. c) zákona o svobodném přístupu k informacím, neboť žalovaný opakovaně neposkytl úplné informace (žalobci je známo, že existují i další rozhodnutí splňující vymezená kritéria), aniž by o zbytku žádosti vydal odmítavé rozhodnutí. Žalovaný stížnost postoupil příslušnému nadřízenému orgánu, tj. Ministerstvu spravedlnosti.

[2] Jelikož Ministerstvo spravedlnosti na stížnost nijak nereagovalo, žalobce podal žalobu ke krajskému soudu, již se domáhal ochrany před nečinností žalovaného; konkrétně navrhl, aby soud uložil žalovanému povinnost vydat rozhodnutí o žádosti o informace ve věci sp. zn. Si 424/2019. V replice petit upřesnil jako povinnost „vydat úplný a kompletní seznam všech soudních řízení a rozhodnutí soudce JUDr. Waldera (a jejich spisových značek), u kterých právním zástupcem jedné ze stran byl JUDr. Hampel, nebo jednoznačně a bez pochybnosti prohlásit, že [žalovaný] provedl kontrolu a šetření prokazující, že již neexistují žádná další soudní rozhodnutí splňující kritéria a parametry žádosti ze dne 2. 4. 2019, které by žalobci dosud neposkytl“.

[3] Krajský soud žalobu zamítl. S odkazem na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 3. 2013, čj. 6 A 1/2012-88, přičemž závěry z něj plynoucí potvrdil NSS v rozsudku ze dne 30. 7. 2013, čj. 2 Ans 5/2013-45, uvedl, že žalovaný nebyl nečinný, neboť poskytl žalobci požadované informace; soudu v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu nepřísluší zkoumat, zda byly informace poskytnuty řádně, takové hodnocení je možné v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu.

[4] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodu nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. Namítl, že tvrzená nečinnost spočívá v tom, že žalovaný nevydal o zbytku žádosti odmítavé rozhodnutí podle § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, byť jí vyhověl pouze částečně. Nevydáním odmítavého rozhodnutí se žalovaný dopustil nečinnosti, viz rozsudek NSS čj. 4 As 12/2017-21. Zároveň tak stěžovatel nemohl napadnout rozhodnutí o odmítnutí žádosti odvoláním podle § 16 zákona o svobodném přístupu k informacím, či proti němu podat žalobu podle § 65 s. ř. s. Chybějící vypořádání se s námitkou, že nečinnost spočívá v nevydání odmítavého rozhodnutí, způsobila nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Nadto stěžovatel namítl, že rozsudek čj. 2 Ans 5/2013-45 na tuto věc nedopadá. Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[5] Kasační stížnost je důvodná.

[6] Stěžovatel podřadil důvody kasační stížnosti pouze pod § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., NSS však tvrzené důvody posuzuje podle jejich obsahu, a nikoliv podle formálního označení (srov. usnesení NSS ze dne 18. 3. 2004, čj. 1 As 7/2004-47). Obsah kasační stížnosti se týká též nesprávného posouzení právní otázky krajským soudem, tedy § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

[7] NSS se nejdříve zabýval námitkou týkající se nepřezkoumatelnosti. NSS nesdílí názor stěžovatele, že se krajský soud nevyjádřil k žalobní námitce týkající se nevydání odmítavého rozhodnutí. Krajský soud se v bodě 6 přihlásil k rozsudku čj. 6 A 1/2012-88 a odcitoval pasáž: „*jestliže soud v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti (§ 79 odst. 1 s. ř. s.) zjistí, že povinný subjekt požadované informace (...) poskytl, není důvod, aby mu soud znovu uložil povinnost o předmětné žádosti rozhodnout, a to buď poskytnutím požadovaných informací, či odmítnutím informace poskytnout*“ (důraz přidán). Z uvedeného plyne, že krajský soud neshledal pochybení v postupu žalovaného, jenž ve věci nevydal odmítavé rozhodnutí. Námitka nepřezkoumatelnosti není důvodná.

[8] Stěžovatel je přesvědčený, že mu žalovaný neposkytl veškeré požadované informace, a v souvislosti s tím namítl, že žalovaný nevydal rozhodnutí, jímž by odmítl poskytnutí zbývajících informací v souladu s § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, podle kterého platí, že *pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti (dále jen „rozhodnutí o odmítnutí žádosti“), s výjimkou případů, kdy se žádost odloží*. Žalovaný nepotvrdil stěžovatelovo přesvědčení. Ze spisu se podle NSS naopak jeví, že žalovaný předpokládal, že žádosti o informace plně vyhověl.

[9] Stěžovatel opřel důvody kasační stížnosti především o rozsudek NSS ze dne 6. 4. 2017, čj. 4 As 12/2017-21; současně uvedl, že rozsudek čj. 2 Ans 5/2013-45, jenž potvrdil závěry z rozsudku čj. 6 A 1/2012-88, na jehož základě vydal krajský soud nyní přezkoumávaný rozsudek, na tuto věc nedopadá. NSS nesouhlasí s posledně uvedeným názorem stěžovatele. Žadatel ve věci sp. zn. 2 Ans 5/2013 též namíтал, že povinný subjekt nevyřídil žádost řádně a současně nevydal rozhodnutí o odmítnutí poskytnout zbývající informace. Přesto se závěry z rozsudku čj. 2 Ans 5/2013-45 na nyní posuzovanou věc nepoužijí, jelikož je překonala následující judikatura (viz níže).

pokračování

[10] NSS v bodě 22 rozsudku čj. 2 Ans 5/2013-45 vysvětlil, že pokud povinný subjekt poskytl určitou informaci vztahující se k žádosti o informace, nelze jej shledat nečinným, a nelze se tak proti němu bránit stížností podle § 16a odst. 1 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím (neposkytnutí informace bez rozhodnutí o odmítnutí), ale lze využít stížnosti podle písmene a) (nesouhlas se způsobem vyřízení žádosti) nebo písmene c) (neúplné poskytnutí informace bez rozhodnutí o odmítnutí) shodného ustanovení. O to spíše pak nelze napadnout nečinnost povinného subjektu žalobou ve správním soudnictví.

[11] Podle NSS by se stěžovatel při aplikaci citovaných závěrů dostal do procesní pastí - nemohl by se bránit žalobou proti nečinnosti žalovaného ani podat žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 s. ř. s, jelikož žádné rozhodnutí ve věci nebylo vydáno; zároveň nadřízený orgán na stížnost podanou podle § 16a zákona o svobodném přístupu k informacím nijak nereagoval. Obdobnou situaci řešil NSS v rozsudku čj. 4 As 12/2017-21, na nějž upozorňoval již stěžovatel. Čtvrtý senát s odkazem na svůj předešlý rozsudek ze dne 29. 10. 2009, čj. 4 Ans 4/2009-86, uvedl, že „*v případě nevyřízení (popř. neúplného vyřízení) žádosti o informace se žadatel může obrátit na soud s žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu: „Pokud jde o argumentaci stěžovatele, že Městský soud v Praze mu uložil povinnost rozhodnout o žádosti žalobce o poskytnutí informací, přičemž se rozhodnutí o žádosti o poskytnutí informací vydává jen v případě, pokud povinný subjekt žádosti o poskytnutí informací, byť jen zčásti, nevyhoví, zdejší soud konstatuje, že to neznamená, že žalovaný nemůže informace poskytnout. Výrok napadeného rozsudku je třeba vykládat v kontextu shora citovaných ustanovení zákona o svobodném přístupu k informacím, a to tak, že **žalovaný se povinnosti vydat rozhodnutí o odmítnutí žádosti** ve lhůtě soudem určené **zproští poskytnutím všech požadovaných informací** v téže lhůtě, neboli že soudem uložená povinnost zahrnuje jak možnost povinného subjektu rozhodnout o odmítnutí žádosti o poskytnutí informací, tak možnost žádosti plně vyhovět (tj. všechny požadované informace poskytnout), popřípadě možnost žádosti za zákonem stanovených podmínek částečně vyhovět a částečně rozhodnout o jejím odmítnutí.“*“ (bod 15, důraz přidán).

[12] Ve věci sp. zn. 4 As 12/2017 shledal NSS napadený rozsudek nepřezkoumatelným, jelikož se městský soud nevypořádal s otázkou, zda byl či nebyl povinný subjekt nečinný ve vztahu k žádosti o informace. V nynějším případě se krajský soud touto otázkou zabýval, ale podle názoru NSS tak učinil nedostatečně. Krajský soud totiž neposoudil, zda žalovaný poskytl k žádosti stěžovatele *veškeré* informace, a je tak jeho nečinnost vyloučena (srov. možnosti posouzení žádosti o informace v bodě 16 rozsudku čj. 4 As 12/2017-21, či též bodě 15 rozsudku NSS ze dne 31. 1. 2019, čj. 5 As 18/2017-55). Pokud by tomu tak nebylo a žalovaný zůstal ve vztahu k určitým informacím nečinný, je namíste, aby žalovaný tuto část žádosti odmítl v souladu s § 15 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím.

[13] NSS dodává, že žalovaný je povinen odmítnout žádost i v případě neexistence požadovaných informací. K tomu se logicky pojí povinnost důkladně zkoumat, zda žalovaný informacemi disponuje; případnou neexistenci informací je nutné přezkoumatelně doložit, tj. do spisu zanešt informace o tom, jaké kroky (šetření) žalovaný provedl, aby zjistil, zda požadovanými informacemi fakticky disponuje (srov. rozsudek NSS ze dne 2. 7. 2020, čj. 7 As 80/2020-32, body 16, 17 a 19).

[14] S ohledem na výše uvedené důvody NSS zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první s. ř. s.). V něm je krajský soud vázán právním názorem

vysloveným NSS v rušícím rozhodnutí (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). V novém rozhodnutí krajský soud rozhodne rovněž o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. června 2021

Ondřej Mrákota
předseda senátu